

**Redovisning av statsbidraget till
organisationer som främjar integration
enligt SFS 2000:216**

INTEGRATIONSVERKETS STENCILSERIE 2002:5

ISSN 1651-5676

Redovisning av statsbidraget till organisationer som främjar integration enligt SFS 2000:216

*Raouf Ressaissi
Jaklin Bayru
Christer Gustavsson
Mona Hallström
Ewa Sundin*

Inledning

Integrationsarbetet bedrivs inom olika arenor i samhället. Stat, kommun och det civila samhället var och en på sitt sätt bedriver verksamhet och gör insatser för att påskynda och stödja integrationen av den del av befolkningen som har annan etnisk bakgrund eller som har nyligen anlänt till Sverige.

Verkligheten och händelserna hinner ibland ikapp det pågående arbetet och får det att accelerera eller ändra riktning. Göteborgskravallerna, terrorattackerna den 11 september i USA och mordet på Fadime påverkar på olika sätt arbete som berör sociala relationer och socialt integrationsarbete.

Regeringen har förstärkt insatser för utsatta flickor i patriarkala familjer samt insatser för anti-racistiskt arbete. Organisationerna i det civila samhället har blivit granskade av media och myndigheter för deras benägenhet eller anknytning till våld och våldsamma metoder. En viss försiktighet präglar hanteringen av och umgänget med dessa organisationer i övrigt. Samtidigt finns det uttalat en önskan från statsmakterna att öka det civila samhällets inkludering och delaktighet i integrationsarbetet.

Vidare har Integrationsverket under 2001 intensifierat sitt arbete med riksorganisationerna bildade på etnisk grund (i fortsättningen benämnda riksorganisationerna) för att förbereda övergången till den nya förordningen. Riksorganisationerna har för första gången beviljats verksamhetsbidrag enligt den nya förordningen.

Med hänsyn till ovanstående har det bedömts angeläget att årets rapport till regeringen om bidrag till riksorganisationerna och till projekt som främjar integrationen skall omfatta utvecklingen både under kalenderåret 2001 och fram till mars 2002.

Ansvarsområdet Stödjande insatser

Ansvarsområdet Stödjande insatser är en av tre ansvarsområden inom avdelningen för strategiska insatser. Ansvarsområdet ansvarar för information, fördelning, administration och handläggning av anslag - uppdrag och ger enligt förordningen SFS 2000: 216 stöd till:

- Invandrares riksförbund som främjar integration
- Projekt som främjar integration

Ansvarsområdet ansvarar även för prioriterade områden enligt regleringsbrevet eller regeringsuppdrag, samt uppföljning av riksförbundens utvecklingsplaner och projektbidrag beviljade under 2001.

Integrationsverket ålades under år 2001 av departementet att ansvara för stöd till vissa erkända minoritetsgrupper, i särskild bemärkelse, till romer och sverigefinnar. Ansvarsområdet Stödjande insatser är verksamt i såväl nationella som europeiska nätverk, NGOs och folkrörelser, dels som bidrags- och stödjande part och dels som kontakt för Integrationsverket.

Övergång till den nya förordningen SFS 2000:216 – förberedande insatser

Integrationsverket fick uppdraget att förbereda riksorganisationerna på det nya systemet. Den nya förordningen trädde i kraft år 2001 och skall vara fullt genomförd år 2003.

I förberedande syfte inleddes 2000 en dialog med riksorganisationerna. Samrådsmöten hölls i december 2000, oktober 2001 samt mars 2002 i syfte att informera och föra dialog om den nya förordningen.

Vid framtagandet av nya riktlinjer har Integrationsverket fört samtal med andra statliga bidragsgivare avseende ansökningsförfarande och bedömningskriterier. Det har bl.a. skett med ansvariga på Socialstyrelsen, som fördelar bidrag till vissa organisationer inom det sociala området och Ungdomsstyrelsen, som fördelar bidrag till ungdomsorganisationer. Integrationsverket har även tagit del av rapporter och utredningar som berör statsbidrag till föreningslivet.

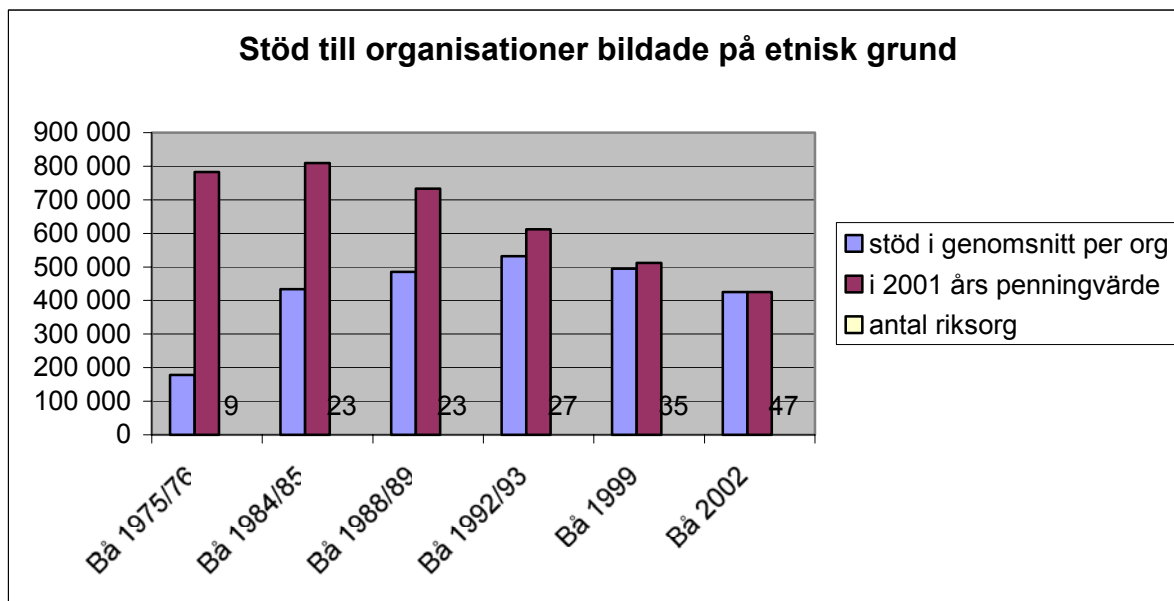
Tillbakablick

För att organisationerna effektivare och med större räckvidd ska kunna utgöra en betydelsefull aktör och allianspartner för integration krävs att man har tillgång till resurser och en infrastruktur. Nivån på stödet har dock under en längre tid inte förändrats, och antalet organisationer som delar på bidragen har snarare ökat än minskat. I budgetpropositionen 1999/2000:1 anges att "Organisationsbidraget, som i huvudsak bygger på medlemsstorleken, bör ge organisationer bildade på etnisk grund ett nödvändigt stöd för kanslifunktioner m.m. Verksamhetsbidraget bör ge dessa organisationer möjligheter att bedriva en mer utåtriktad integrationsverksamhet".

Stöd till riksorganisationer infördes budgetåret 1975/76. Tills nu har en fördubbling skett både av antalet riksförbund och anslaget. Beräknat i absoluta tal är situationen oförändrad men om hänsyn tas till penningvärdesutvecklingen innebär det en försämring. Det bör också påpekas

att fördelningen efter antalet organisationer inte ger en fullständig bild då det är antalet medlemmar inom varje organisation som är måttet på den ekonomiska soliditeten. Det innebär att anslaget per medlem även i absoluta värden är minst halverat. I relation till penningvärdet är situationen ännu sämre. Vi kan påstå att riksorganisationerna idag delar på ett anslag som i relation till antalet medlemmar och i relation till dess penningvärde ger dem högst hälften av vad de fick för ca 15 år sedan.

Källor: IV:s egna siffror, samt SCB:s uppgifter om penningvärdesutvecklingen.

Vi kan konstatera att flertalet riksorganisationer med dagens bidragsnivå inte ens kan upprätthålla ett rudimentärt kansli. Detta påverkar också menligt möjligheterna att bedriva ett utåtriktat arbete. Integrationsverket har därför äskat om en höjning av organisations- och verksamhetsbidraget på totalt tio miljoner kr för 2003.

Organisations- och verksamhetsbidrag

Mål och direktiv

Av förordningen följer att organisationsbidraget fastställs på grundval av antalet betalande medlemmar samt att verksamhetsbidraget ska lämnas till verksamhet som främjar integration, och bedömningen av detta ska ske med utgångspunkt från de mål som regeringen anger i regleringsbrevet. Dessa mål är att

- Nyanlända ges bättre möjligheter till egen försörjning och delaktighet i samhällslivet under sin första tid i Sverige
- Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund främjas och etnisk diskriminering, främlingsfientlighet och rasism motverkas och förebyggs
- Kunskapen om levnadsvillkor och samhällsutveckling inom olika samhällssektorer ur ett integrationspolitiskt perspektiv ökar

Integrationsverkets egna riktlinjer för organisations- och verksamhetsbidrag, som antogs den 3 oktober 2001, anger förutom målen uttryckta i regleringsbrevet ytterligare preciseringar: Prioriterade insatsområden är nyanländas introduktion, arbetsliv/arbetsmarknad samt utbildning, och det framhålls att könsperspektivet bör beaktas och samarbete med andra aktörer i samhället uppmuntras.

Denna resultatstyrning av verksamheten är ny och en följd av den nu gällande förordningen. Tidigare utgick statsbidraget enbart efter formella kriterier om antal betalande medlemmar. I en övergångsprocess blir successivt verksamhetsdelen en allt större del av det totala bidraget, för att år 2003 uppgå till 50 %. För 2001, som var ett övergångsår in i ett nytt system, fick alla riksorganisationer som uppfyllde formella kriterier både organisations- och verksamhetsbidrag utan att särskild bedömning av verksamheten skedde, baserat helt på medlemsantal och lokalföreningar, vilket gynnade de större organisationerna.

Bedömning

För 2002 gjordes för första gången en särskild bedömning för verksamhetsbidraget i enlighet med mål angivna i Integrationsverkets regleringsbrev samt i Integrationsverkets riktlinjer. Antalet medlemmar får inte fullt genomslag för organisationsbidraget, och antalet föreningar inte för verksamhetsbidraget, eftersom en del av respektive bidrag fördelas lika oberoende av organisationens storlek så att alla garanteras en grundplåt. Det innebär att större riksorganisationer fick en minskning jämfört med 2001. Dessutom ska samma kaka, 20 miljoner kronor, delas på något fler organisationer och fler medlemmar. Ett antal organisationer har dessutom blivit ”uppgraderade” från att tidigare ha emottagit etableringsbidrag till att uppfylla kriterierna för organisations- och t.o.m. verksamhetsbidrag, vilket ytterligare minskar utrymmet för varje enskild riksorganisations del av det totala bidraget.

Om de prioriterade insatsområdena som anges i riktlinjerna kan sägas att ett fåtal riksorganisationer som sökte organisations- och verksamhetsbidrag i sin ansökan planerar aktiviteter för nyanländas introduktion, knappt hälften behandlar perspektivet arbetsliv och arbetsmarknad medan praktiskt taget alla sysslar på något sätt med aktiviteter under rubriken utbildning. En slutsats vi dragit är att dialog och erfarenhetsutbyte, också med deltagande från IV:s olika avdelningar, bör ske om *hur* man som riksorganisation kan arbeta med t.ex. introduktion.

I bedömningen har vi försökt konkretisera och tolka in vad de prioriterade områdena, t.ex. utbildning, bör innehålla för olika typer av verksamhet. De faktorer vi vägt in är

- föreningsutbildning
- äldreaktiviteter
- aktiviteter för att höja valdeltagandet 2002
- kvinnoperspektivet finns med på något sätt
- man samverkar med svenska organisationer
- man bedriver ett externt finansierat integrationsprojekt
- man bedriver information om narkotika- eller Hiv/Aidsfrågor

Resultat

Denna prövning ledde till att Integrationsverket för 2002 beviljade 32 riksorganisationer både organisations- och verksamhetsbidrag. 14 organisationer beviljades organisationsbidrag men ej verksamhetsbidrag, då de vid en samlad bedömning inte anses uppfylla kraven på uppfyllande av målen i regleringsbrevet och IV:s riktlinjer.

Av bifogad sammanställning och diagram framgår att över treårsperioden 2000-2002 så har de största organisationerna en avsevärd ökning under 2001 för att under 2002 återgå ungefär till 2000 års nivå. I övrigt får en del minskningar till 2002, medan andra får höjt bidrag, t.ex. efter att tidigare ha fått etableringsstöd.

Organisationsbidraget har räknats ut på följande sätt:

- a) En gemensam pott till alla som har minst 1 000 betalande medlemmar (100 000 kr / organisation, totalt 4 600 000)
- b) En pott som fördelats efter antal betalande medlemmar utöver a) (totalt 7 731 984)

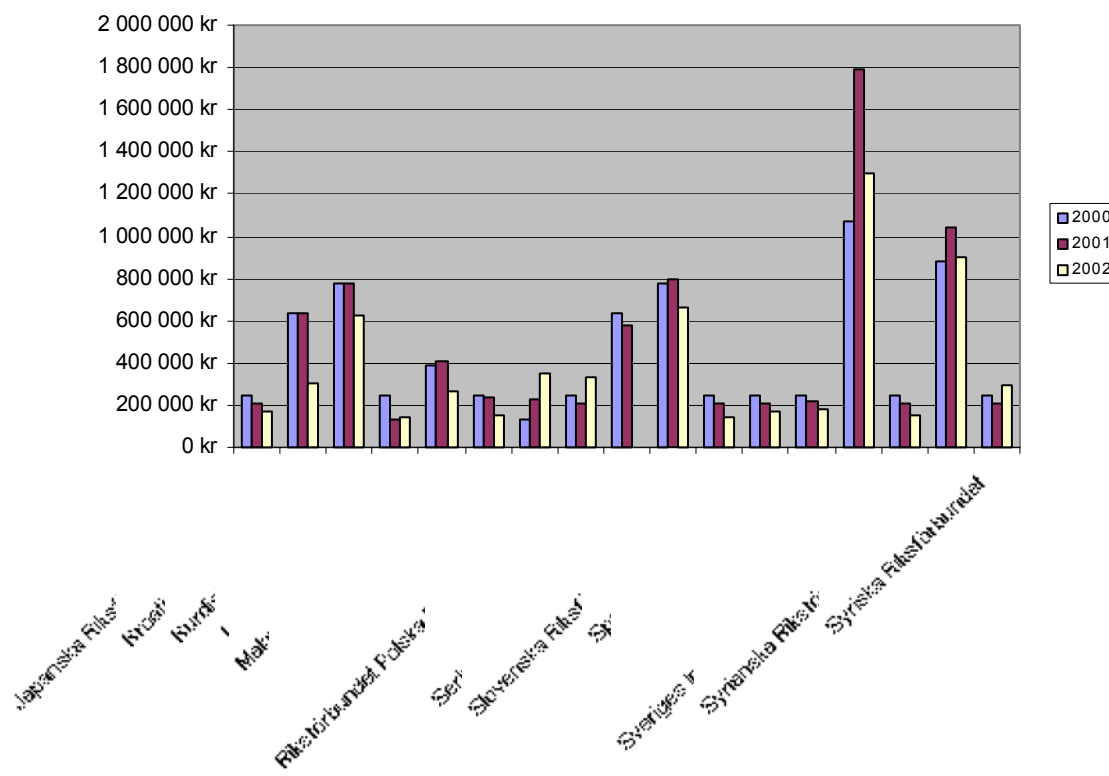
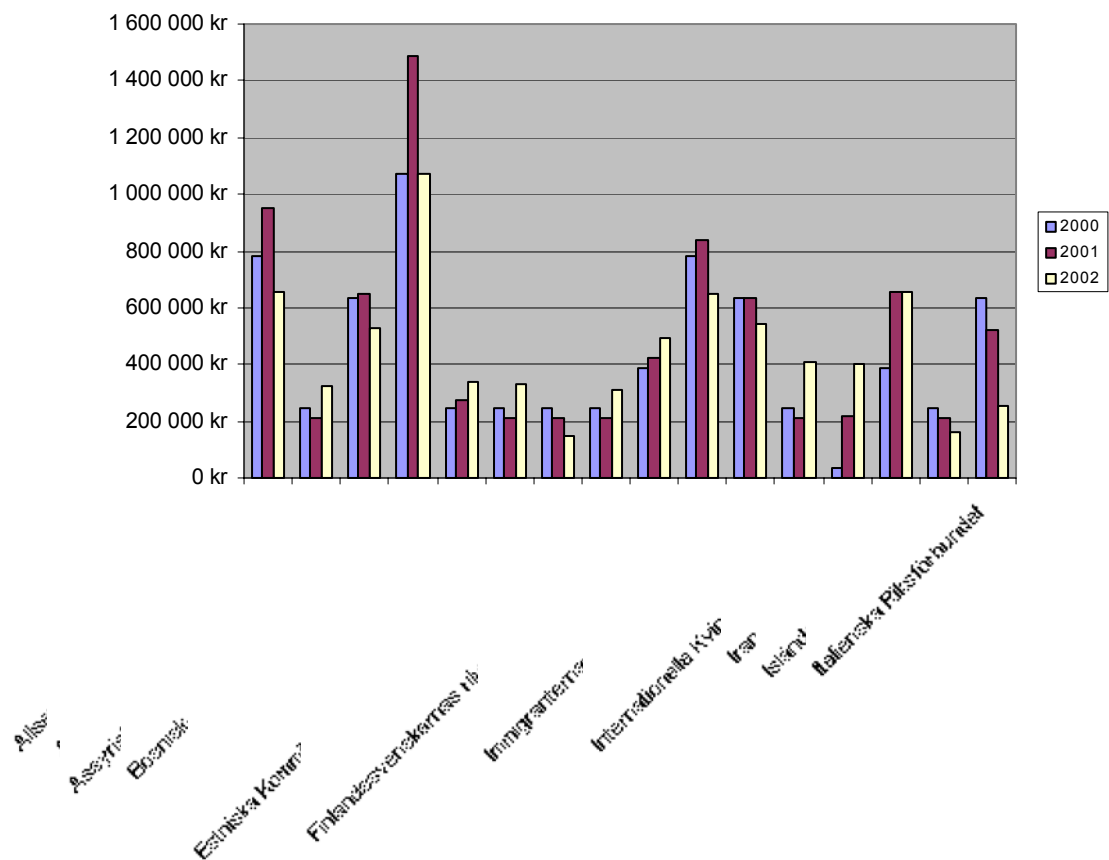
Verksamhetsbidraget har fördelats ungefär likadant

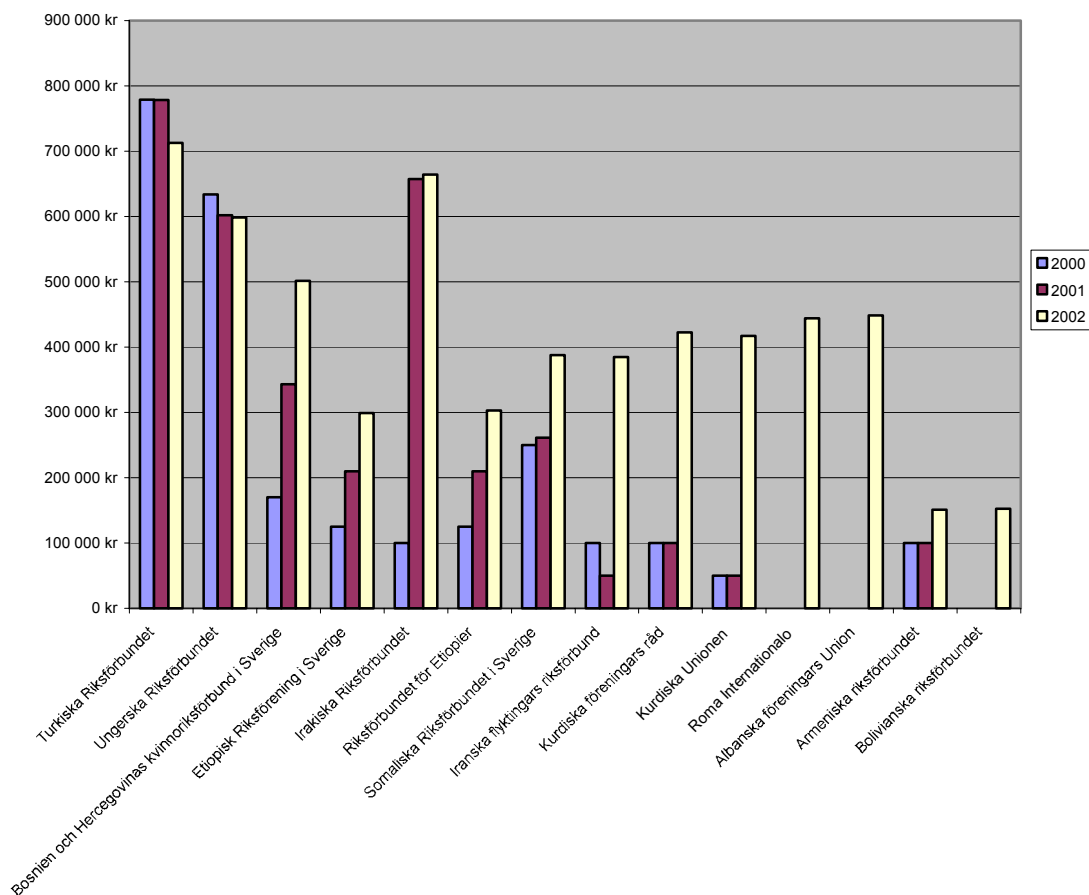
- a) En gemensam pott som delats lika (totalt 4 630 000)
- b) En pott som fördelats efter antal föreningar (2 020 000)
- c) En bonuspott för fem organisationer som vi bedömt särskilt väl uppfyller förordningen och riktlinjerna (350 000)

Dessutom gavs fyra organisationer bidrag under en etableringsperiod på mellan 70 000 - 120 000.

Noteras kan att några formella krav, procentsats eller liknande, på egenförsörjning inte påverkat bedömningen, även om detta är ett krav i förordningen. Vi har också beviljat bidrag till riksorganisationer som inte skickat med den treåriga utvecklingsplanen, vilket ju också föreskrivs i förordningen. Dessa organisationer har till 30 juni att producera en sådan plan.

Fördelning 2000-2002

Fördelar och nackdelar med det nya systemet som delar bidraget i organisationsstöd och verksamhetsstöd

Förordningen tydliggör integrationspolitikens samband med organisationernas verksamhet och främjar verksamhet som anses bättre uppfylla målen med integrationspolitiken. Större förväntningar kan ställas på riksorganisationerna, vilket hör ihop med att de ses som integrationspolitiska subjekt och aktörer. Att dela bidraget innebär att de som inte uppfyller denna prioriterade verksamhet ändå har möjlighet att få organisationsbidrag.

Det är ännu för tidigt att dra några säkra slutsatser om hur organisationernas verksamhet utvecklats i integrationspolitisk riktning. Riktlinjer, utvecklingsplaner m.fl. verktyg kommer att förfinas för att ansökningar, bedömningar och jämförelser ska bli så tydliga och transparenta som möjligt. Det behöver klargöras vilka krav Integrationsverket ställer på tolkning av och innehåll i målen och prioriteringarna. De treåriga utvecklingsplanerna för 2002-2004 fungerar inte ännu som utvecklingsinstrument, helt enkelt p.g.a. att de i många fall är så bristfälliga. Integrationsverket kommer att, som ett resultat av samrådet 22-23 mars, distribuera fyra goda exempel på utvecklingsplaner.

Äldre riksorganisationer tenderar att i mindre utsträckning uppfylla prioriteringarna, och riskerar att hamna mellan olika politik- och myndighetsstolar.

Skillnaderna ökar i bidragsbelopp i det nya systemet mellan olika riksorganisationer, vilket förväntas ytterligare dramatiseras 2003 när verksamhetsbidraget ökar till 50 % av det totala anslaget. Detta förhållande nödvändiggör en intensifierad dialog mellan alla berörda parter om de framtida villkoren för och möjligheterna till statsbidrag.

Uppföljning och stickprovskontroll som genomförs under 2002

Enligt förordningen SFS 2000:216, 13 -14 § beslutar Integrationsverket, att kontroll ska göras av statsbidrag som betalas till riksorganisationerna. Avsikten är att säkerställa att rätt bidrag har utbetalats, inga oegentligheter har förekommit och i vissa fall reda ut fall där kritik och t.o.m. anklagelser har riktats mot somliga riksförbund.

Integrationsverket har påbörjat arbetet med stickprovskontroller år 2002. Vi har valt att undersöka tio riksorganisationer som är slumpmässigt utvalda och erhållit organisations- och verksamhetsbidrag år 2002. Dessa är Serbernas Riksförbund, Afrosvenskarnas Riksförbund, Somaliska Riksförbundet, Sverigeesternas Förbund, Irakiska Riksförbundet, Chilenska Riksförbundet, Kurdiska Riksförbundet, Makedoniska Riksförbundet, Internationella kvinnoförbundet och Iranska Riksförbundet.

Vid stickprovskontroll kontrolleras handlingar som avser antal medlemmar, lokalföreningar och ekonomisk redovisning. Stickprovskontroll har visat sig vara ett bra instrument för att kontrollera och reda ut vissa problem samt att förbättra riksorganisationernas egna rutiner och utveckla ansökningshandlingarna.

Strategi för kontakt och dialog med riksorganisationerna

Ansvarsområdet Stödjande insatser har utarbetat en plan för kontakter, samråd, arbetsmöten, andra möten och stickprovskontroller. Se bilaga.

Arbets- och referensgrupper att bilda under år 2002

Ansvarsområdet planerar att hålla ett antal öppna referensgrupps- och arbetsmöten under året tillsammans med riksorganisationerna för att gemensamt fokusera på viktiga sakfrågor, men också i den fortsatta dialogen om hanteringen av statsbidraget. Se i övrigt strategipapperet ovan.

Stöd till projekt som främjar integration

Integrationsverket fördelar utvecklingsstöd i form av projektbidrag till icke-vinstdrivande organisationer. Stödet möjliggör för organisationer att dels utveckla, dels implementera nya metoder och arbetsätt. För att inte "uppfinna hjul på nytt" för Integrationsverket dialog och samarbetar med andra bidragsgivare för att ge organisationer med bra projektidéer möjlighet att bedriva ett effektivt utvecklingsarbete.

År 2001 - riktlinjer

Nya riktlinjer utarbetades i början av året och i februari fanns de tillgängliga genom verkets hemsida. Sista ansökningsdatum var den 30 mars. Enligt riktlinjerna uppmärksammades särskilt ungdomars engagemang för att bidra till integration och bekämpa rasism, främlingsfientlighet och diskriminering.

Resultat

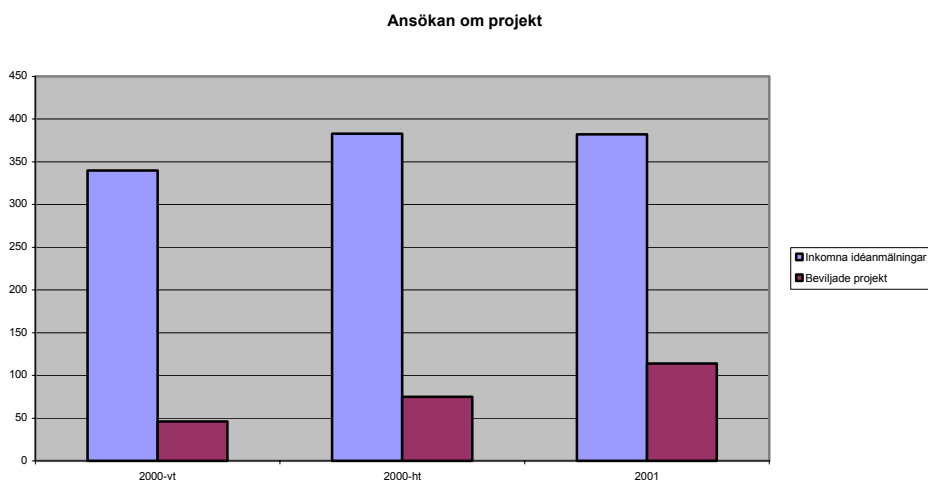
Tabellen nedan visar antalet inkomna idéanmälningar samt antalet beviljade projekt. Vidare visar den inom vilka insatsområden projekt bedrivs.

Tabell 1

Inkomna idéanmälningar:	382 stycken
Sökt summa:	141 612 556 kronor
Beviljade utvecklingsprojekt:	114 stycken
Summa:	11 776 949 kronor

Insatsområde	Antal	Summa
Arbete och Utbildning	10	1 490 612 kronor
Delaktighet & Mångfald	48	5 179 087 kronor
Diskriminering	7	770 000 kronor
Hälsa	12	1 105 000 kronor
Idrott	6	502 000 kronor
Kultur	11	1 132 500 kronor
Minoritet	9	917 750 kronor
Rasism och främlingsfientlighet	9	680 000 kronor
Summa		11 776 949 kronor

Nedanstående diagram visar differensen mellan inkomna projektidéer och beviljade projekt under år 2000 och 2001.

Handläggningstider

Under år 2001 har handläggningstiderna varit ca 1,5 –3 månader för 60% av de totalt inkomna ansökningarna. Det inkluderar avslag som bifall. För 30% av ansökningarna har handläggningstiden varit 3-6 månader. Det inkluderar sommarmånaderna. Övriga 10% har behandlats med 3 – 9 månaders handläggningstid.

Uppföljning

Den kvalitetssäkring som påbörjades år 2000 har fortsatt. Integrationsverket utarbetade en lathund för rapportering och redovisning av integrationsprojekt som bifogas med beslut om bifall. Lathunden är ett hjälpmedel för organisationer när de ska rapportera sina projekt. Förhoppningsvis kommer de ge Integrationsverket någorlunda jämförbara rapporter och självutvärderingar från de olika projekt som beviljats bidrag.

De olika självutvärderingarna som vi får in används som underlag för att öka kunskapen om användbara arbetssätt och metoder för att främja integration eller förebygga rasism, främlingsfientlighet och diskriminering. De är också ett stöd för oss på verket att sprida erfarenheter och kunskaper vidare. Det kan konstateras att lathunden verksamt bidragit till att underlätta för dem som fått projektstöd att rapportera sina projekt och att rapporterna blivit mer tydliga och koncentrerade.

En viktig del i Integrationsverkets arbete är att inhämta och sprida kunskap om bra metoder och angreppssätt inom integrationsområdet. Med anledning av den uppföljande och kunskapsförmedlande uppgiften anordnade avdelningen för Strategiska insatser/ ansvarsområde Stödjande insatser två arbetsseminarier för organisationer som beviljats projektstöd.

I oktober anordnades ett seminarium om anti-rasistiskt arbete i Malmö där Röda korsets ungdomsförbund i Malmö, Filmcentrum Syd, Romano Trajo, Islamic center, Sveriges kyrkliga studieförbund och PRO Östergötland deltog.

Samma månad anordnades ett seminarium om den mångkulturella skolan i Stockholm där Folkbildningsföreningen i Malmö, Frikyrkliga studieförbundet i Närke Bergslagen, Brottsfö-

rebyggande Centrum i Värmland, Integrationsforum i Vänersborg, Sundbybergs Folkhögskola, Tallbohovsskolan i Järfälla och Föräldraföreningen vid Kålltorpsskolan i Göteborg deltog.

Avsikten med seminarierna var att sprida erfarenheter och lärdomar från olika genomförda och/eller pågående projekt. När allt kommer omkring finns det inte några rätta lösningar för projektverksamhet utan verksamheten varierar och utvecklar egna situationsanpassade lösningar. I seminarierna har vi försökt synliggöra hur man i de olika projekten lyckats komma förbi hinder man stött på och ge tips på framkomliga vägar.

Seminarierna var uppskattade av deltagarna och förhoppningsvis gav de inspiration till nya metoder och arbetsätt för att främja integration och motverka rasism, främlingsfientlighet och diskriminering.

Dokumentationen från seminarierna används som underlag till att belysa olika metoder som organisationer använder för att främja integration och motverka rasism. Bland annat finns en del beskrivna på kunskapsportalen www.sverigemotrasism.nu.

De enskilda uppföljningsmöten som genomförts på lokal nivå visar att de medel som Integrationsverket beviljat många gånger fungerar som nyckel till ökat samhällsengagemang och deltagande från målgruppen. I en del fall har medlen bidragit till att lyfta integrationsfrågan till kommunens dagordning. Medlen leder även till att frigöra resurser från bland annat kommun, landsting och regionala organ då Integrationsverket vid lokala projekt ställer krav på samverkan/medfinansiering från kommunen.

Effekter

Vad gäller bedömning av stödformens effekter bör den ses utifrån följande perspektiv:

1. Bidrag – en investering för metodutveckling i det civila samhället:

Bidragsgivningen möjliggör för aktörer i det civila samhället att bidra med nya angreppssätt och delta med egna idéer för att främja och stärka integrationsarbetet. Att erhålla bidrag är i sig en legitimering av värdesäkring av organisationernas förslag och engagemang

2. Bidrag - en komplettering till lokala eller regionala integrationsinsatser

Det är mer regel än undantag att projekt som erhållit bidrag från Integrationsverket är samverkansprojekt mellan det civila och offentliga samhället. Projekten söker ofta medfinansiering till redan anskaffade egeninsatser och insatser från lokala och/eller regionala intressenter.

3. Bidrag - samverkansverktyg i större nationella eller europeiska integrationsprojekt

Antalet organisationer som söker projektbidrag för att använda dessa medel som medfinansiering av EU finansierade integrationsprojekt ökar ständigt.

Vissa organisationer ingår i regionala nätverk som sökt EU-medel eller nationella medel för större integrationsprojekt.

4. Bidrag – ett utvärderingsinstrument

Organisationer har erhållit bidrag för att följa upp effekterna av deras integrationsinsatser. Dessa organisationer har tidigare erhållit projektbidrag från Integrationsverket.

5. Förnyelse och prövning av nya idéer

Förnyelsearbetet och prövningen av nya idéer innebär en annan effekt av bidragsgivningen. Frivilliga organisationer, men även organisationer inom den offentliga sektorn söker bidrag för att kunna förbereda och presentera större och omfattande projekt inom olika integrationsområden. Det kan handla om projekt som främjar introduktionen, arbetsmarknad eller prioriterade målgrupper.

År 2002- riktlinjer

I början av mars 2002 var riktlinjer för årets projektstöd klara. I enlighet med verkets regleringsbrev kommer 5 miljoner kronor avsättas till anti-rasistiskt arbete. Prioriterade åtgärder inom ramen för det arbetet är: upplevelse- och förändringsinriktat arbete som manar till självreflektion, kartläggningar och vittnesskildringar som synliggör rasistiska fördomar, föreställningar och värderingar, utveckling av nya metoder och arbetssätt samt spridning av befintliga metoder som motverkar rasism. Riktlinjerna har tagits fram tillsammans med ansvarsområdet Motverka diskriminering.

Ytterligare 2,7 miljoner kronor har avsatts för ökad jämställdhet och förbättrade uppväxtvillkor för unga med utländsk bakgrund. Prioriterade åtgärder inom arbetet är: *dialog* - projekt som skapar tillfällen till ömsesidig och respektfull dialog mellan infödda och utlandsfödda, mellan unga män och kvinnor, mellan ungdomar och vuxna. Vidare prioriteras *samarbete* - projekt där det finns ett tydligt samarbete mellan olika föreningar, trossamfund, kommun/landsting och myndigheter, *utveckling* - projekt som syftar till att utveckla och pröva nya metoder och arbetssätt samt *spridning* - projekt som syftar till att sprida befintliga metoder och arbetssätt. Riktlinjer för projektbidragen bifogas.

Vid fördelning av de 2,7 miljonerna kommer samverkan ske med andra myndigheter och råd som erhållit uppdrag och medel inom ramen för regeringens insatser för utsatta flickor i patriarkala familjer.

Resterande medel kommer inte att utlysas. Integrationsverket kommer inom ramen för de medlen ta egna initiativ till utvecklingsprojekt med viss tonvikt på arbetsliv och utbildning.

Uppföljning

Under de senaste tre åren har Integrationsverket stött projekt som arbetar för ökad jämställdhet mellan könen och projekt som syftar till att förebygga och motverka våld mot kvinnor och barn. Minst 15 tidigare beviljade projekt från 1999, 2000 och 2001 med målgruppen flickor med utländsk bakgrund kommer särskilt följas upp under år 2002.

Samarbete med andra bidragsgivare

Samarbetet med andra bidragsgivare har utvecklats under 2001 på två olika plan.

1. Det rutinmässiga samarbetet som innebär ömsesidig konsultering vid handläggning av olika projekt som söker ekonomiskt stöd hos våra respektive myndigheter. Detta har skett i första hand mellan Integrationsverket och olika statliga bidragsgivande myndigheter som Allmänna Arvsfonden, Justitiedepartementet, Stockholm Stad, Sida och Migrationsverket. Vi har även haft vissa åsiktsutbyten med en del privata och internationella bidragsgivare.

2. Tre arbetsmöten med Allmänna Arvsfonden, Justitiedepartementet, Migrationsverket, Folkhälsoinstitutet, Socialstyrelsen och Skolverket samt representant från Näringsdepartementet har ägt rum för kunskapsöverföring, metodutveckling och för att ventilera gemensamma frågor kring bedömning och uppföljning. Förhållandet till bidragsgivare på EU-nivå har tagits upp vid dessa sammanträden.

Integrationsverket genomförde tillsammans med SISU Idrottsutbildarna, Riksidrottsförbundet, Näringsdepartementet och Allmänna arvsfonden fyra regionala konferenser med titeln Fem planer - ett mål. De regionala konferenserna ägde rum i Sundsvall, Göteborg och Landskrona. Syftet med konferenserna var att lyfta fram goda exempel och diskutera det arbete som görs för ökad mångfald inom idrotten. Fokus var de lokala utvecklingsprojekt som arbetar med integrationsfrågor. En rikstäckande konferens genomfördes i Stockholm för att knyta ihop erfarenheter från de regionala konferenserna. De regionala konferenserna dokumenterades av Sten Feldreich och publicerades i en särskild bilaga i Svensk idrott.

DO - Diskrimineringsombudsmannen

Samarbetet med DO under 2001 har begränsat sig till projekt som har kommit till DO och som har ansetts tillhöra Integrationsverkets sfär. Under 2002, på grund av DO:s uppdrag om diskriminering av romer, har Integrationsverkets, avdelningen för Strategiska Insatser, tillförsäkrat DO samarbete vad gäller handläggning av de projekt som berör strukturell diskriminering av romer.

Sida

Samarbetet med Sida som bidragsgivare har skett i första hand inom Twinning med kandidatlandet Slovakiens program för romernas rättigheter. Sida finansierade projektet genom EU-fonden PHARE. Viss konsultering har skett vad gäller projekt som har sökt ekonomiskt stöd både hos Forum Syd och Integrationsverket.

Slutord

Det ekonomiska förordningsbundna stöd som ges till sammanslutningar bildade på etnisk grund är fortfarande i en övergångsperiod som enligt de statliga direktiven skall vara slutförd under 2003. Årets beräkningsgrunder har tagit hänsyn till de krav som åberopas i den nya förordningen vad gäller organisationernas storlek och verksamhetsmål. Tillämpningen av den nya förordningen har föranlett kritik från de traditionella riksorganisationerna som anser sig bedriva integrationsarbete, men inte nödvändigtvis med samma prioriteringar och intentioner som Integrationsverket och statsmakterna har för sin bedömning.

Det bör påpekas att vissa riksorganisationer har fog för farhågorna att inte kvalificera sig som organisationer som främjar integration. De anser sin främsta uppgift vara att tillvarata de egna medlemmarnas intresse av att värna om sin kulturella särart, språk och minoritet i mångfaldens Sverige. Därför bör Integrationsverket överväga risken eller möjligheten att i framtiden ha att göra med olika typer av organisationer.

I år har vi med stöd i den nya förordningen beviljat enbart organisationsstöd till de organisationer vars verksamhet inte uppfyller de nya integrationsprioriteringarna. Stödet har minskat relativt beroende på att antalet organisationer har ökat liksom antalet medlemmar, men anslagens storlek är konstant. I diskussioner och kontakter med riksorganisationerna framkommer att de anser sig även fortsättningsvis berättigade till organisations- och verksamhetsbidrag för det arbete som bedrivs gentemot den egna etniska gruppen. Här finns olika uppfattningar om den nya förordningens konsekvenser, och vi måste fortsätta en dialog för att nå ökad samsyn i dessa frågor.

Det är viktigt att säkerställa att den lösning, t.ex. som det uttrycks i regeringens skrivelse ”Integrationspolitik för 2000-talet”, som nu förefaller öppna sig för äldre riksorganisationer med mer identitetsbevarande roll att få stöd som minoritetsorganisationer, snarare än som integrationsfrämjande organisation, klarläggs så snart som möjligt. Annars kan dessa organisationer snart befinna sig i ett limbo där de räknas som varken eller.

Projektbidragen har så vitt som det har varit möjligt följt regleringsbrev för 2001 och 2002. Skillnaden mellan antal sökande och antal beviljade projekt är fortfarande monumental och volymen sökta bidrag är mångfaldigt större än den beviljade. Många bra projekt faller ut i den hårda konkurrensen på grund av beaktande av faktorer som spridningseffekten, nätverksfrämjande och andra i regleringsbrev bundna prioriteringar. Projektbidragen utgör ändå det civila samhällets största idébank. För år 2002 har inte mindre än 7,5 miljoner av 10 reserverats till projekt som dels berör anti-rasistiskt arbete och dels jämställdhet och ungas uppväxtvillkor.

Det statliga stödet till organisationer som främjar integration och integrationsarbetet utgör jämförelsevis en rännil i jämförelse med annat ekonomiskt stöd som ges till andra aktörer i det civila samhället, t.ex. idrottsrörelsen och studieförbunden m.fl.. Denna rännil kommer att minska ytterligare med tanke på att antalet organisationer, medlemmar och projekt ökar stadigt. Många organisationer känner sig kallade till insatser och har gott samarbete med andra aktörer i det svenska civila samhället. Det handlar i högsta grad om en vilja att delta och bli inkluderade.

Bilagor

Fördelning organisations- och verksamhetsbidrag 2002

Tabell över organisations- och verksamhetsbidrag (totalt) 2000, 2001 och 2002

Strategi för kontakt och dialog med riksorganisationer

Beviljade projektbidrag 2001

Riktlinjer projektbidrag 2001 och 2002

Lathund för rapportering och redovisning av integrationsprojekt